

Els gèneres del cinema

Xavier Cazeneuve i Descarrega i Salvador Bernabé Ridorsa

Introducció

Sens dubte, el cinema ha sigut el gran art del segle XX. El més popular i el que ha generat un imaginari més influent en les persones. Un art que s'expressa amb pel·lícules. Unes pel·lícules que han evolucionat des dels temps del cinema mut, com també ha evolucionat la música que hi ha en elles. Una evolució en el camí dels canvis en la indústria, en els gustos de la gent i dels canvis culturals i socials.

En aquesta assignatura proposem fer un passeig per la història del cinema i de la música del cinema a través dels seus gèneres, des del cinema de terror als musicals. Un passeig centrat en el cinema nordamericà, el principal referent cinematogràfic de tots nosaltres i amb els exemples més comuns per tots coneguts o recordats.

En aquest curs, doncs, oferim dues mirades complementàries al coneixement del cinema: la imatge, a través d'una mirada purament visual cinematogràfica als diversos gèneres cinematogràfics, i la música, a través d'una mirada a aquests mateixos gèneres cinematogràfics però des d'un punt de vista de l'evolució de les seves bandes sonores.

L'assignatura es desenvoluparà en sessions alternes –cinema, música de cinema- amb una sessió final conjunta.

Objectius

- Realitzar una panoràmica global de la història dels gèneres cinematogràfics i de les seves composicions musicals i de les seves principals fases de desenvolupament històric i musical.

- A través dels diversos gèneres, realitzar un recorregut pels principals moviments i estils cinematogràfics i musical-cinematogràfics.
- Identificar els canvis estilístics motivats pels avanços de les èpoques en la realització cinematogràfica.
- Aprendre a saber interpretar (llegir, comprendre) el cinema des del visual i el cinema des del musical durant el transcurs d'un visionat fílmic.

Programa

1. **El cinema de terror**
2. **La música del cinema de terror**
3. **El western cinematogràfic**
4. **La música del western**
5. **El cinema negre**
6. **La música del cinema negre**
7. **El cinema de ciència ficció**
8. **La música del cinema de l'espai**
9. **El musical cinematogràfic**
10. **La música del musical cinematogràfic**
11. **El cinema bèl·lic**
12. **La música del cinema bèl·lic**
13. **El cinema històric**
14. **La música del cinema històric**
15. **Sessió conjunta. Tema a determinar**

Metodologia

Utilitzarem els quatre tipus més corrents de metodologia:

- Expositiva: exposició del tema a tractar en la sessió mitjançant lliçó magistral amb el suport d'un gran nombre d'exemples audiovisuals.
- Demostrativa: a través del visionat de diverses seqüències, descobrirem característiques pròpies del tema a tractar i les relacionarem amb el seu context.

- Per descobriment: Estimular que els alumnes descobreixin conceptes desconeguts i interpretacions noves sobre història del cinema i història de la música cinematogràfica.
- Interrogativa: les preguntes directes als alumnes permetran qüestionar-nos noves argumentacions.

Bibliografia

Música de cinema

ADORNO - EISLER, *El cine y la música*, Madrid, Fundamentos, 1981.

BAZIN, André *¿Qué es el cine?*, Madrid, Rialp, 2000.

BREU, Ramon *La historia a través del cine*, Barcelona, Graó, 2012.

BUHLER – NEUMEYER (eds.), *Music and Cinema*, Middletown (Co), Wesleyan University Press, 2000.

BURT, George *The Art of Film Music*, Boston, Northeastern University Press, 1994.

CAPARRÓS LERA, Josep Maria *100 películas sobre historia contemporánea*, Madrid, Alianza, 1996.

CASETTI, Francesco *Cómo analizar un film*, Barcelona, Paidós, 1998.

CHION, Michel *La música en el cine*, Barcelona, Paidós, 1997.

COLÓN PERALES, Carlos, INFANTE DEL ROSAL, Fernando, LOMBARDO ORTEGA, Manuel *Historia y teoría de la música en el cine*, Sevilla, Alfar, 1997.

COUSINS, Mark *Historia del cine*, Barcelona, Blume, 2011.

CUETO, Roberto *Cien bandas sonoras en la historia del cine*, Madrid, Nuer, 1996.

CUETO, Roberto *El lenguaje invisible. Entrevistas con compositores del cine español*, Madrid, 33 Festival de Cine de Alcalá de Henares-Comunidad de Madrid, 2003.

DICKINSON, Kay (ed.), *Movie Music. The "Film" Reader*, Londres, Routledge, 2003.

FEUER, Jane *El musical de Hollywood*, Madrid, Verdoux, 1992.

GUBERN, Romà *Historia del cine*, Barcelona, Anagrama, 2016.

LACK, Robert *La música en el cine*, Madrid, Cátedra, 1999.

LATINI, Giulio *L'immagine sonora. Caratteri essenziali del suono cinematografico*, Roma, Artemide, 2006.

NIETO, José *Música para la imagen. La influencia secreta*, Madrid, SGAE, 1996.

OLARTE, MATILDE (ed.), *La música en los medios audiovisuales*, Salamanca, Plaza Universitaria Ediciones, 2005.

PADROL, Joan *Pentagramas de película*, Madrid, Nuer, 1998.

SÁNCHEZ NORIEGA, José Luis *Historia del cine (teoría y géneros cinematográficos, fotografía y televisión)*, Madrid, Alianza Editorial, 2006.

Cinema

BALLÓ, J. y PÉREZ, J. (1997): *La semilla inmortal. Los argumentos universales en el cine*. Barcelona, Anagrama.

BAZIN, A. (1991): *¿Qué es el cine?*. Madrid, Rialp.

BORDWELL, D. (1996): *La narración en el cine de ficción*. Barcelona, Paidós.

BURH, N. (1987): *El tragaluz del infinito. Contribución a la genealogía del lenguaje cinematográfico*. Madrid, Cátedra.

CABRERA INFANTE, G. (1997): *Cine o sardina*. Alfaguara. Madrid.

Canal + (1997): CINEMEDIA, Enciclopedia del cine español, en CD Rom

CARRIÈRE, J.C. (1997): *La película que no se ve*. Barcelona, Paidós.

EISENSTEIN, S. M. (1989): *Teoría y técnica cinematográficas*. Madrid, Rialp.

FERNÁNDEZ, C. (1976): *Iniciación al lenguaje del cine*. Madrid, Ministerio de Cultura.

GARCÍA ESCUDERO, J.M. (1970): *Vamos a hablar de cine*, Madrid, Biblioteca básica Salvat.

GAUDREAULT, A. y JOST, F. (1995): *El relato cinematográfico*, Barcelona, Piados.

GUBERN, R.: (1995): *Historia del Cine*. Barcelona, Lumen.

HISTORIA 16. (1995): *Cien años de cine*. Madrid, Historia 16.

MARÍAS J. (1990): «*Reflexión sobre el cine*», discurso del Académico electo, leído en el acto de su recepción pública el día 16 de diciembre de 1990 en la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando.

MÉNDEZ LEITE, F (1985): *Historia del cine español en 100 películas*. Madrid, Jupey.

MOIX, T. (1995): *La gran historia del cine*. Madrid, Blanco y negro.

PACHÓN RAMÍREZ, A. (1992): *La música en el cine contemporáneo*. Badajoz, Diputación Provincial.

PUDOVKIN, V. (1957): *Lecciones de cinematografía*. Madrid, Rialp.

SPOTO, D. (1984): *Alfred Hitchcock*. Barcelona, Ultramar.

TORRES, A. (1995): *100 años de cine*. Madrid, Alianza editorial.

VALS GORINA, M. Y PADROL, J. (1996): *Música y cine*. Barcelona, Salvat.

VARIOS (1982): Historia universal del cine. Barcelona, Planeta.

VARIOS (1994): Historia del cine. Madrid, País Aguilar.